

PIOTR KÖHLER

Uniwersytet Jagielloński

Spuścizna Stanisława Siedleckiego (1912–2002) w zbiorach Zakładu Badań i Dokumentacji Polarnej im. Prof. Zdzisława Czepego Instytutu Botaniki Uniwersytetu Jagiellońskiego

Zakład Badań i Dokumentacji Polarnej im. Prof. Zdzisława Czepego Instytutu Botaniki Uniwersytetu Jagiellońskiego funkcjonuje od 1997 r. Powstał w wyniku połączenia Pracowni Lichenologii i Lichenoindykacji Instytutu Botaniki UJ (istniejącej od 1994 r.) z Pracownią Badań Polarnych im. Prof. Zdzisława Czepego Instytutu Geografii UJ¹. Inicjatorką, organizatorką i długoletnim kierownikiem Zakładu była prof. dr hab. Maria Olech, botanik, lichenolog, zasłużony badacz rejonów polarnych. Obecnie jednostka pełni również funkcję Narodowego Centrum Danych Antarktycznych (JCADM). Spośród bogatych zbiorów Zakładu na uwagę zasługuje spuścizna wybitnego polskiego polarnika prof. Stanisława Siedleckiego (1912–2002).

Stanisław Siedlecki urodził się 17 września 1912 r. w Krakowie. Jego rodzicami byli Michał Siedlecki (1873–1940)², profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie i Anna (1889–1942) z domu Stachiewicz, córka znanego krakowskiego malarza Piotra Stachewicza.

Edukację na poziomie podstawowym i średnim pobierał w Krakowie. W roku akademickim 1931/1932 studiował fizykę i matematykę na Uniwersytecie Jagiellońskim, w 1933/1934 – na Uniwersytecie Warszawskim, a w latach 1934–1939 – geologię na Uniwersytecie Warszawskim. Już w czasie studiów uczestniczył w kilku polskich wyprawach polarnych: w latach 1932–1933 – na Wyspę Niedźwiedzią (w ramach II Międzynarodowego Roku Polarnego),

¹ Adam Krawczyk, *Pracownia Dokumentacji Badań Polarnych*, „Biuletyn Polarne” 1993, t. 1, s. 67–68; Maria A[gata] Olech, *Zakład Badań i Dokumentacji Polarnej im. prof. Zdzisława Czepego Uniwersytetu Jagiellońskiego*, „Biuletyn Polarne” 1997, t. 5, s. 65–67.

² Stanisław T[adeusz] Sroka, *Siedlecki Michał Marian (1873–1940)*, [w:] PSB, t. 36, 1995–1996, s. 550–553.

w 1934 i 1936 r. – dwukrotnie na Spitsbergen, a w 1937 r. – na Grenlandię. Stanisław Siedlecki prowadził sportową działalność alpinistyczną, którą rozpoczął już w wieku 18 lat i kontynuował z przerwami przez następne 20 lat. W 1947 r. był inicjatorem, organizatorem i kierownikiem pierwszej po II wojnie światowej polskiej wyprawy w Alpy.

W czasie II wojny światowej pracował jako nauczyciel we wsi Babule pod Tarnobrzegiem (1940–1941), a następnie w latach 1942–1943 jako geolog w niemieckim Amt für Bodenforschung. W latach 1943–1944 opiekował się zbiorami geologicznymi Muzeum Przyrodniczego Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie. W lipcu 1944 r. zdał konspiracyjnie egzamin magisterski. Od połowy 1944 r. do zakończenia II wojny światowej ochraniał schroniska w Tatrach przed dewastacją.

W latach 1945–1950 był asystentem, a następnie adiunktem w Zakładzie Geologii Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. Zajmował się głównie badaniami geologicznymi wschodniego obrzeżenia Górnośląskiego Zagłębia Węglowego. Tytuł doktora nauk geologicznych uzyskał 22 marca 1949 r. na Uniwersytecie Jagiellońskim. W 1949 r. uzupełniał studia geologiczne w Laboratoire de Géologie na Sorbonie w Paryżu. W latach 1950–1953 pracował w krakowskiej pracowni Muzeum Ziemi w Warszawie, a następnie w latach 1953–1956 w Górnośląskim Oddziale Instytutu Geologicznego w Warszawie. W 1954 r. otrzymał stopień docenta.

W latach 1956–1964 Siedlecki zatrudniony był w Zakładzie Nauk Geologicznych PAN. Zorganizował wtedy, a następnie kierował kilkoma polskimi wyprawami na Spitsbergen w ramach Międzynarodowego Roku Geofizycznego (1957–1958). W 1957 r. kierował budową Polskiej Stacji Naukowej nad Hornsundem (Sørkapp Land, Spitsbergen). Na Spitsbergenie prowadził badania geologiczne obejmujące stratyografię dolnego karbonu, triasu i permu w Hornsundzie i na terenach położonych na południe od tego fiordu.

W 1964 r. uzyskał stypendium Norweskiej Królewskiej Rady Naukowo-Technicznej i do 1966 r. był pracownikiem Norweskiego Instytutu Polarnego w Oslo. Prowadził wtedy badania geologiczne na Wyspie Niedźwiedziej i na Spitsbergenie na Sørkapp Landzie (1964) oraz w rejonie Bellsundu (1965). W 1965 r. został mianowany profesorem nadzwyczajnym Polskiej Akademii Nauk. W latach 1966–1979 pracował w Norweskim Instytucie Geologicznym (Norges Geologiske Undersøkelse) w Trondheim. W północnej Norwegii prowadził badania geologiczne w rejonie jeszcze niezbadanego ówczesnie wnętrza półwyspu Varanger. W 1971 r. przyjął obywatelstwo

norweskie. Po ukończeniu 67. roku życia od 1 stycznia 1980 r. przeszedł na emeryturę.

Od 1978 r. brał udział w corocznych sympozjach Klubu Polarnego Polskiego Towarzystwa Geograficznego. Od 1980 r. zaczął ponownie odwiedzać Polską Stację Polarną w Hornsundzie. W lecie 1980 r. wziął udział w pierwszej części opływania otwartymi łodziami Spitsbergenu. Łącznie w ciągu 50 lat działalności polarnej uczestniczył w 13 ekspedycjach arktycznych, podczas których trzykrotnie zimował na Wyspie Niedźwiedziej i na Spitsbergenie. Opublikował blisko 40 prac naukowych³ oraz dwie książki popularnonaukowe.

W 1983 r. za wybitne osiągnięcia naukowe otrzymał medal im. Mikołaja Kopernika, najwyższe odznaczenie Polskiej Akademii Nauk⁴. Prace geologiczne na terenie Norwegii zostały docenione i król Norwegii Harald V w czasie wizyty w Polsce w 1996 r. odznaczył go Norweskim Królewskim Orderem Zasługi (I Klasy). Stanisław Siedlecki należał do szeregu organizacji społecznych, pełniąc w nich odpowiedzialne funkcje. Był m.in. od

³ Do najważniejszych prac S. Siedleckiego można zaliczyć: Stanisław Siedlecki, *Utwory geologiczne obszaru pomiędzy Chrzanowem a Kwaczalą*, „Państwowy Instytut Geologiczny – Biuletyn” 1952, nr 60, ss. 230; idem, *Utwory paleozoiczne okolic Krakowa (zagadnienia stratygrafii i tektoniki)*, „Instytut Geologiczny (Warszawa) – Biuletyn” 1954, t. 73, ss. 415 + 5 tabl.; Ferry Fediuk, Stanisław Siedlecki, *Smola. Beskrivelse til det berggrunnsgeologiske kart 1321 I – M 1 : 50 000 (med fargetrykt kart)*, „Norges geologiske Undersøkelse” 1977, nr 330, s. 1–26; Sven Føyn, Stanisław Siedlecki, *Glacial stadials and interstadials of the Late Precambrian Smalfjord Tillite on Laksefjordvidda, Finnmark, North Norway*, „Norges geologiske Undersøkelse” 1980, nr 358, s. 1–45; Alfred Jahn, Stanisław Siedlecki, *Periglacial phenomena on the Varanger Peninsula (Norway)*, „Biuletyn Peryglacjalny” 1982, t. 29, s. 25–52; Hovad David Johnson, Bruce Kevin Levell, Stanisław Siedlecki, *Late Precambrian sedimentary rocks in East Finnmark, north Norway, and their relationship to the Trollfjord–Komagelv fault*, „Journal of the Geological Society” (London) 1978, t. 135, nr 5, s. 517–533; Anna Siedlecka, Stanisław Siedlecki, *A contribution to the geology of the Downtonian sedimentary rocks of Hitra*, „Norges geologiske Undersøkelse” 1972, nr 275, s. 1–28; Anna Siedlecka, Stanisław Siedlecki, *Some new aspects of the geology of Varanger peninsula (Northern Norway)*, „Norges geologiske Undersøkelse” 1968, nr 247, s. 288–306; Stanisław Siedlecki, *A Helicoprion from the Permian of Spitsbergen*, „Norsk Polarinstitut – Årbok” 1968 [wyd. 1970], s. 36–54; Stanisław Siedlecki, Bruce Kevin Levell, *Lithostratigraphy of the Late Precambrian Lokvikfjell Group on Varanger Peninsula, East Finnmark, North Norway*, „Norges geologiske Undersøkelse” 1978, nr 343, s. 73–85.

⁴ *Nauka polska w medalierstwie. Katalog wystawy zorganizowanej w 50-lecie Polskiej Akademii Nauk, październik – grudzień 2002*, red. Hanna Krajewska, Karol Mórski, Warszawa 2002, s. 50–51.

1980 r. członkiem ekskluzywnego The Explorers Club w Nowym Jorku (USA), a w 1993 r. otrzymał order z wstęgą The Explorers Club. W 1991 r. osiedlił się w Łodzi, gdzie zmarł w dniu 7 marca 2002 r. Stanisław Siedlecki był faktycznym twórcą polskiej polarystyki i wychowawcą całego pokolenia polskich polarników. W uznaniu jego ogromnych zasług Polska Stacja Polarna na Spitsbergenie została w 2007 r. nazwana jego imieniem⁵.

⁵ Wybrana bibliografia dotycząca Stanisława Siedleckiego: Krzysztof Birkenmajer, *In memoriam. Stanisław Siedlecki (1912–2002)*, „Polish Polar Research” 2002, t. 23, nr 1, s. 101–106; idem, *Pożegnanie Stanisława Siedleckiego na cmentarzu w Łodzi, 18 III 2002 r.*, „Biuletyn Polarny”, 2003, t. 11, s. 7–9; Alfred Jahn, *Stanisław Siedlecki*, „Czasopismo Geograficzne” 1984, t. 55, nr 2, s. 266; Alfred Jahn, Krzysztof Birkenmajer, *80th anniversary of Professor Stanisław Siedlecki*, „Polish Polar Research” 1991, t. 12, nr 3, s. 265–268; Piotr Köhler, *Stanisław Siedlecki (1912–2002) – polarnik, taternik, geolog. Stulecie urodzin*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 2013 [w druku]; Ryszard Kosiński, *Stanisław Siedlecki*, [w:] *Głowy podwawelskie*, Kraków 1965, s. 361–366; Stefan Kozłowski, *Osiemdziesięciolecie nestora polskiej geologii – prof. dr Stanisława Siedleckiego*, „Przegląd Geologiczny” 1993, t. 41, nr 2, s. 130–131; Adam Krawczyk, *Osiemdziesięciolecie urodzin Stanisława Siedleckiego*, „Biuletyn Polarny” 1994, t. 2, s. 65–66; Andrzej Manecki, *Krakowskie jubileuszowe spotkania z profesorem Stanisławem Siedleckim*, „Biuletyn Polarny” 1994, t. 2, s. 66–67; idem, *Krakowskie i spitsbergeńskie spotkania ze Stanisławem Siedleckim*, „Biuletyn Polarny” 2003, t. 11, s. 12–15; Józef Nyka, *Profesor Stanisław Siedlecki*, „Głos Seniora” 1992, t. 8; idem, *Prof. Stanisław Siedlecki*, „Gazeta Górską” 2002, t. 3/2 (12.03.2002); Zofia Radwańska-Paryska, Henryk Witold Paryski, *Wielka encyklopedia tatrzańska*, Poronin 2004; *Pamiętkowa księga przyjaźni. Stanisław Siedlecki*, red. Ryszard Wiktor Schramm, [Poznań] 1992, ss. 276; Ryszard Wiktor Schramm, *Na marginesie jubileuszu osiemdziesięciolecia Stanisława Siedleckiego*, „Biuletyn Polarny” 1994, t. 2, s. 67–69; idem, *Stanisław Siedlecki – Śiaś 17.09.1912–7.03.2002*, „Biuletyn Polarny” 2002, t. 9–10, s. 26–28; Janusz R. Sobczyk, *W kręgu pamięci o profesorze Siedleckim – czyli tematyczna ciekawostka pocztowa (Spitsbergen – lipiec 1958)*, „Biuletyn Polarny” 2006, t. 12–13, s. 83–85; Mirosław Syniawa, *Stanisław Siedlecki*, „Przyroda Górnego Śląska” 2003, t. 31, s. 14–15; Jan Szupryczyński, *Na osiemdziesięciolecie Stanisława Siedleckiego. Konferencja Komitetu Badań Polarnych, Warszawa, 29 X 1992 r.*, „Nauka Polska” 1993, t. 41, nr 2–3, s. 163–165; idem, *Osiemdziesięciolecie urodzin profesora Stanisława Siedleckiego*, „Przegląd Geograficzny” 1993, t. 65, nr 1–2, s. 211–213; idem, *Stanisław Siedlecki (1912–2002)*, „Przegląd Geograficzny” 2002, t. 74, nr 4, s. 635–637; Jan Marcin Węsławski, Wojciech Moskal, Marek Zajączkowski, Sławomir Kwaśniewski, Jacek Jezierski, Józef Wiktor, *Wspomnienia o profesorze Stanisławie Siedleckim*, „Biuletyn Polarny” 2003, t. 11, s. 16–22; Seweryn Maciej Zalewski, *Stanisław Siedlecki. Założenie Polskiej Stacji Polarnej Hornsund na Spitsbergenie (październik 1956 – październik 1958)*, „Biuletyn Polarny” 2003, t. 11, s. 10–12.

Spuścizna Stanisława Siedleckiego przekazywana była do Zakładu Badań i Dokumentacji Polarnej w kilku etapach. Początkowo, w latach 1983–1985 sam twórca spuścizny ofiarował materiały z likwidowanego krakowskiego mieszkania prof. Zdzisławowi Czeppemu, który gromadził je w ówczesnej Pracowni Badań Polarnych Instytutu Geografii UJ. Ogromną większość materiałów przekazała po śmierci Stanisława Siedleckiego jego żona dr Anna Siedlecka bezpośrednio do Zakładu Badań i Dokumentacji Polarnej w 2006 r. Po przewiezieniu do Krakowa spuścizna została tu uporządkowana i podzielona na poszczególne jednostki archiwalne, które następnie opisano i skatalogowano⁶.

Największą objętościowo część spuścizny zajmuje korespondencja. Jest to zrozumiałe, gdy weźmie się pod uwagę ówczesne realia, w jakich organizowano wyprawy. Większość korespondencji związana jest z tym właśnie zagadnieniem. Jest to korespondencja prywatna i służbowa z lat 1932–1997 (obejmuje zarówno korespondencję przychodzącą, jak i wychodzącą do osób prywatnych i różnych instytucji), na szczególną uwagę zasługuje korespondencja związana z organizacją, przebiegiem i zakończeniem poszczególnych wypraw, np. wyprawy na Spitsbergen w 1934 r. (z lat 1934–1935) i w 1936 r., korespondencja polskich wypraw Międzynarodowego Roku Geofizycznego na Spitsbergen z lat 1956, 1957, 1958, 1959 i 1960, czy korespondencja w sprawie wyprawy na Spitsbergen w 1959 r. (z lat 1956–1959) i w 1960 r. (z lat 1959–1960).

Drugą pod względem objętości grupą są dzienniki prowadzone podczas różnych wypraw polarnych. Zawierają głównie informacje o codziennym przebiegu badań oraz bardzo ważne z naukowego punktu widzenia robocze hipotezy i odręczne rysunki wykonane w terenie. W spuściznie zachowały się dzienniki prowadzone podczas prawie każdej podróży polarnej. Zostały uporządkowane chronologicznie. Dla badaczy dziejów polarystyki takie uporządkowanie jest znacznie ważniejsze niż np. uporządkowanie alfabetyczne według tytułów. Natomiast uzyskanie alfabetycznego wykazu według tytułów umożliwi komputerowy internetowy katalog tych zbiorów. Najstarszy jest dziennik wyprawy na Spitsbergen w 1934 r. (rękopis), kolejno z 1936 r. (Przejście z południa na północ przez Zachodni Spitsber-

⁶ Istniejące *Wytyczne opracowania spuścizn archiwalnych po uczonych*, oprac. Hanna Dymnicka-Wołoszyńska, Zygmunt Kolankowski, Warszawa 1990 nie bardzo pasowały do uporządkowania tej spuścizny.

gen, maszynopis), dziennik do zapisywania spostrzeżeń meteorologicznych na Grenlandii (czerwiec–lipiec 1937 r.), dziennik wyprawy na Spitsbergen w 1956 r. (rękopis), w 1957/1958 r.: 25 IV – 26 X 1957 r. (zeszyt I), 27 X 1957 – 2 II 1958 r. (zeszyt II), 3 II – 18 IV 1958 r. (zeszyt III), 19 IV – 27 V 1958 r. (zeszyt IV), w 1960 r. (fragment), w 1962 i 1964 r., w 1965 r. oraz notatnik z pobytu na Spitsbergenie w 1982 r.

Zarówno korespondencja, jak i dzienniki są uzupełniane przez archiwalia związane z organizacją kolejnych wypraw polarnych (m.in. składy osobowe, zakresy obowiązków, sprawy organizacyjne, wydatki, sprawozdania).

Na osobną uwagę zasługują fotografie i filmy. Z 1931 r. pochodzi album zdjęć z Tatr (większość zdjęć wykonał w 1931 r. późniejszy znany polski taternik, działacz ochrony przyrody i autor wielu prac o Tatrach Witold Paryski (1909–2000), część pochodzi jeszcze z 1930 r.). Zdjęcia zrobione przez uczestników pierwszej polskiej wyprawy do Arktyki podczas pobytu na Wyspie Niedźwiedziej zawiera dwutomowy album pt. „Wyspa Niedźwiedzia 1932–33 do marca 33 r.” i „Wyspa Niedźwiedzia 1932–33 wiosna i lato 33 r.”. Przeważająca większość fotografii nie jest umieszczona w albumach. Kolekcja liczy 3197 zdjęć czarno-białych i kolorowych. Można rozpoznać na nich S. Siedleckiego, jego rodzinę, znajomych oraz współpracowników. W ogromnej większości fotografie nie są opisane. Jedynie nieliczne zawierają daty (pochodzą z lat 1932–1995). Oprócz papierowych odbitek fotografii w spuściznie są również przezrocza (liczba szacunkowa 2500 szt.). Mieszczą się w 50 pudełkach, w większości też nie są opisane. Część z nich, szczególnie o tematyce polarnej lub geologicznej, służyła do ilustrowania licznych referatów wygłaszanych przez Siedleckiego. Resztę przezroczy wykonał Siedlecki podczas częstych podróży po całym świecie. W zbiorach znajdują się także negatywy zdjęć (70 rolek i 17 filmów w tekturowych klaserach), w większości bez podpisów. Szklane negatywy fotografii (ok. 400 szt., z lat 1932–1937) zostały wykonane na Wyspie Niedźwiedziej i na Spitsbergenie. Spuścizna zawiera również filmy: kopię 16 mm filmu pt. „W Zatoce Białych Niedźwiedzi”, część I i II (scenariusz, reżyseria, realizacja, zdjęcia: Jerzy Brzozowski, konsultacja naukowa: Stefan Manczarski, Aleksander Kosiba, Alfred Jahn, Stanisław Siedlecki, produkcja: Wytwórnia Filmów Oświatowych w Łodzi 1961 r.) oraz kopię filmu pt. „Spitsbergen”. W tej grupie materiałów znajduje się także 131 kaset filmów 8 mm, w większości są opisane. Wykonane zostały przez S. Siedleckiego podczas podróży po całym świecie.

Dokumenty związane z życiem Stanisława Siedleckiego nie są liczne. W spuściznie znajdują się takie archiwalia, jak własnoręczne życiorysy napisane w różnych latach, spis publikacji oraz m.in. wyciąg z aktu chrztu (1912), paszporty norweskie, legitymacje czy dyplom powołania przez Radę Państwa na stanowisko profesora nadzwyczajnego PAN (1965).

Stanisław Siedlecki nie był nadzwyczaj płodnym uczonym, dlatego nie dziwi stosunkowo skromna liczba archiwaliów związanych z jego twórczością naukową. W tej grupie dokumentacji znajduje się m.in. maszynopis „Crossing through west Spitsbergen from south to north”⁷ – było to pierwsze w historii przejście całego Spitsbergenu, rękopis nieukończonej książki (rozdziały: Impresje północy, Wielki fiord, Życie lodów, Języki), rękopis kolejnej nieukończonej książki „Dziesięć wypraw”, maszynopisy (czasem fragmentaryczne) niepublikowanych w całości opracowań, m.in. „Polskie wyprawy naukowe na Spitsbergen w latach 1957–1958–1959”, „Informacja o badaniach geologicznych wykonanych na Spitsbergenie w lecie 1959 i 1960 r.”, „Uzupełnienie do sprawozdania z prac wykonanych w 1959 r.”, „Orientering om arbeidet innen kartbladet Vadsø 1:250 000” (1968, współautorka: A. Siedlecka) i „Rapport om arbeidet i 1970 innen kartbladet Vadsø 1:250 000” (1970, współautorka: A. Siedlecka). Twórczość popularnonaukową Siedleckiego reprezentują maszynopisy jego referatów i audycji radiowych (lata 30. XX w.) czy afisze odczytów (z lat 1933–1934). Przykładem działalności redakcyjnej i wydawniczej Siedleckiego są recenzje jego autorstwa takich prac, jak: P. Freuchen, *Eskimos*⁸ (ok. 1936), R. Umiastowski, *W krajach lodu i mrozu* (okres międzywojenny), J. Jasnorzewski, *Spitsbergen bez retuszu*⁹ (po 1958), K. Birkenmajer, *Pod znakiem białego niedźwiedzia*¹⁰ (1961, przedmowa S. Siedleckiego), czy E. Steffensen, T. W. Johannessen, *Outline of the climate conditions at Isfjord Radio, Hopen, Bear Island and Jan Mayen (1946–1950)*.

Stanisław Siedlecki był szczególnie ceniony i honorowany nie tylko przez polarników. Liczne tego dowody znajdują się w jego spuściznie. Są to zarówno dyplomy honorowe, np. Honorowego Członka Komitetu Badań Polarnych PAN (1982) czy członka honorowego Polskiego Towarzystwa Geologicznego (1983), jak i listy gratulacyjne, np. od wojewody łódzkie-

⁷ Stanisław Siedlecki, *Crossing West Spitsbergen from south to north*, “Norsk Geografisk Tidsskrift” 1938, t. 7, nr 2, s. 79–91.

⁸ Peter Freuchen, *Eskimos. Powieść*, Warszawa [1936].

⁹ Jerzy Jasnorzewski, *Spitsbergen bez retuszu*, Kraków 2009.

¹⁰ Krzysztof Birkenmajer, *Pod znakiem białego niedźwiedzia*, Warszawa 1961.

go (1997) i prezydenta Łodzi (1997). Do szczególnych wyróżnień należy Norweski Królewski Order Zasługi (otrzymany w 1996 r. z rąk Króla Norwegii Haralda V) i order z wstęgą The Explorers Club (otrzymany w 1993 r.). Innym rodzajem wyróżnienia była poświęcona mu „Księga przyjaźni”¹¹. W zbiorach znajdują się materiały do jej suplementu.

W spuściznie można znaleźć, oprócz materiałów samego Stanisława Siedleckiego, również materiały obcych osób. Są to projekty ubrań wyprawy na Spitsbergen (z 1956 r.) oraz dokumentacja techniczna budynków bazy Polskiej Wyprawy Międzynarodowego Roku Geofizycznego na Spitsbergenie (z lat 1957–1958). Projekty ubrań dla polskiej wyprawy na Spitsbergen zostały wykonane przez jedną z pracowni projektowych¹². Dokumentacja techniczna stacji polarnej oczywiście nie jest autorstwa Siedleckiego. Otrzymał ją jako kierownik wyprawy.

W obecnej chwili¹³ (czerwiec 2012 r.) na spuściznę S. Siedleckiego, przechowywaną w Zakładzie Badań i Dokumentacji Polarnej, składa się 118 jednostek archiwalnych, prawie 3200 fotografii luzem, ok. 2500 przezroczy, 70 rolek i 17 celuloidowych filmów negatywów zdjęć, ok. 400 szt. szklanych negatywów fotografii oraz 131 kaset 8 mm filmów. Aktualnie spuścizna jest opracowywana, a jej katalog¹⁴ jest sukcesywnie udostępniany *on line* w Internecie pod adresem: <http://www.ib.uj.edu.pl/expertus/> (trzeba wybrać opcję „Archiwum” zamiast „Biblioteka”). Z archiwaliów można korzystać na ogólnych zasadach w siedzibie Zakładu Badań i Dokumentacji Polarnej w budynku Instytutu Botaniki (ul. Kopernika 27) po uprzednim porozumieniu się z kierownikiem Zakładu.

¹¹ *Pamiętkowa księga przyjaźni*, red. Ryszard Wiktor Schramm, [Poznań] 1992.

¹² Żyjący jeszcze uczestnicy tamtych wypraw nie pamiętają, czy projekty te zostały zrealizowane, czyli czy podczas wyprawy nosili owe zaprojektowane ubrania.

¹³ Można się spodziewać, że mogą jeszcze jakieś materiały wpłynąć. Z pewnością u rodziny pozostały pamiętki najcenniejsze z emocjonalnego punktu widzenia dla najbliższych Siedleckiego.

¹⁴ Do stworzenia internetowego katalogu posłużono się programem ISIS. Program ten umożliwi zarówno wyszukiwanie proste (np. po nazwiskach), jak i złożone według wybranych kryteriów (np. autor, rok, słowa kluczowe łącznie itp.).

SUMMARY

Legacy of Stanisław Siedlecki (1912–2002) in the collections of the Prof. Zdzisław Czeppe Department of Polar Research and Documentation, Institute of Botany, the Jagiellonian University

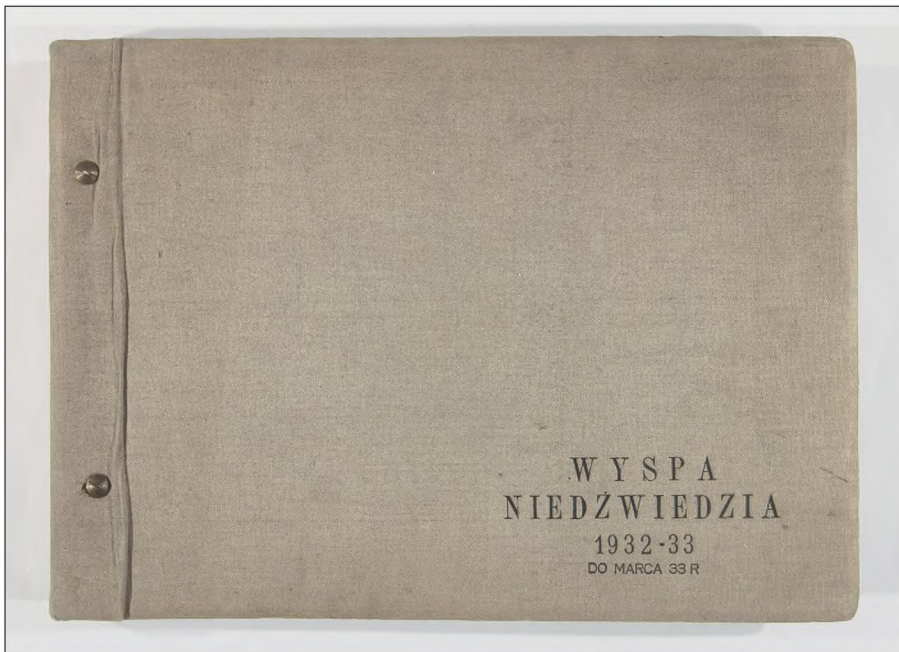
In the Prof. Z. Czeppe Department of Polar Research and Documentation, Institute of Botany, the Jagiellonian University, in Krakow, the legacy of the Polish polar explorer Stanisław Siedlecki (1912–2002) is stored. S. Siedlecki conducted research on Bear Island, Greenland, and mainly on Spitsbergen from 1932 for over 50 years. The legacy created during that period was handed over in the years 1983–1985 and 2006 to the Department of Polar Research and Documentation (or its predecessor). It consists of 118 archival units, almost 3200 loose photographs, around 2500 slides, 70 rolls and 17 celluloid films of photo negatives, around 400 glass negatives and 131 cassettes of 8 mm films. The legacy includes biographical materials, materials of S. Siedlecki's activity, his creativity and correspondence. These materials have been catalogued, and the catalogue is currently being made available on line at: <http://www.ib.uj.edu.pl/expertus/>

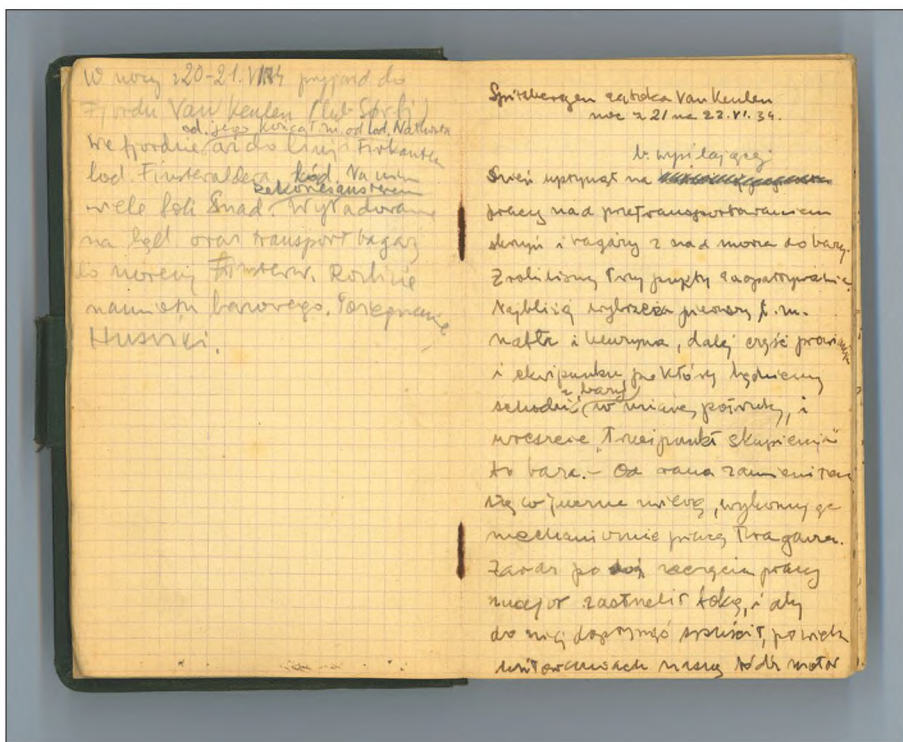
9. Rodzina Siedleckich ok. 1918 r. Od lewej: Stanisław, ojciec Michał, siostra Ewa, matka Anna i brat Andrzej
Ze zbiorów Zakładu Badań i Dokumentacji Polarnej im. Prof. Z. Czeppego Instytutu Botaniki UJ, sygn. 9.IV.1

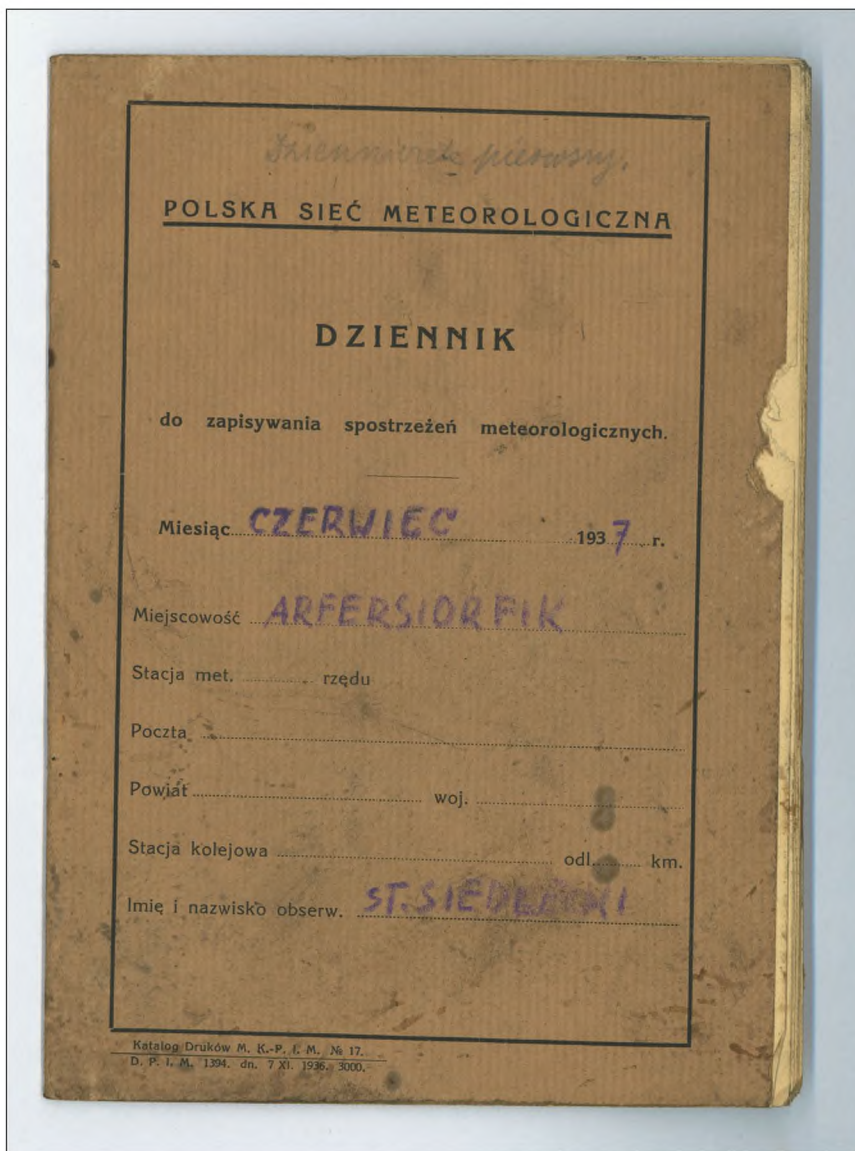
10. Stanisław Siedlecki na Spitsbergenie w 1934 r. przy codziennych obowiązkach obozowych
Ze zbiorów Zakładu Badań i Dokumentacji Polarnej im. Prof. Z. Czepego Instytutu Botaniki UJ, sygn. 9.IV.1

11. Pierwszy tom albumu fotograficznego „Wyspa Niedźwiedzia 1932–33 do marca 33 r.”, tom drugi „Wyspa Niedźwiedzia 1932–33 wiosna i lato 33 r.” Zawierają zdjęcia z ponad rocznego pobytu Stanisława Siedleckiego na Wyspie Niedźwiedziej. Każdy tom liczy po 38 kart, na których są zdjęcia dokumentujące prace pierwszej polskiej wyprawy do Arktyki w czasie II Międzynarodowego Roku Polarnego
Ze zbiorów Zakładu Badań i Dokumentacji Polarnej im. Prof. Z. Czepego Instytutu Botaniki UJ, sygn. 5.I.3

12. Pierwsza strona zapisków Stanisława Siedleckiego w dzienniku wyprawy na Spitsbergen w 1934 r. Notatki kończą się 1 sierpnia 1934 r.
Ze zbiorów Zakładu Zakład Badań i Dokumentacji Polamej im. Prof. Z. Czepego Instytutu Botaniki UJ, sygn. 9.28

13. Okładka pierwszego zeszytu „Dziennika do zapisywania spostrzeżeń meteorologicznych” prowadzonych podczas wyprawy na Grenlandię w 1937 r. Stanisław Siedlecki pomiarów dokonywał o godzinie 7.00, 13.00 i 21.00 czasu lokalnego. Pierwszy zapis pochodzi z piątku 18 czerwca

Ze zbiorów Zakładu Badań i Dokumentacji Polarnej im. Prof. Z. Czeppego Instytutu Botaniki UJ, sygn. 4.II.3)

PRZEWODNICZĄCY
RADY PAŃSTWA

Warszawa, dnia 27 lutego 1965r.

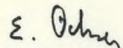
Obywatel

Doc.dr Stanisław SIEDLECKI

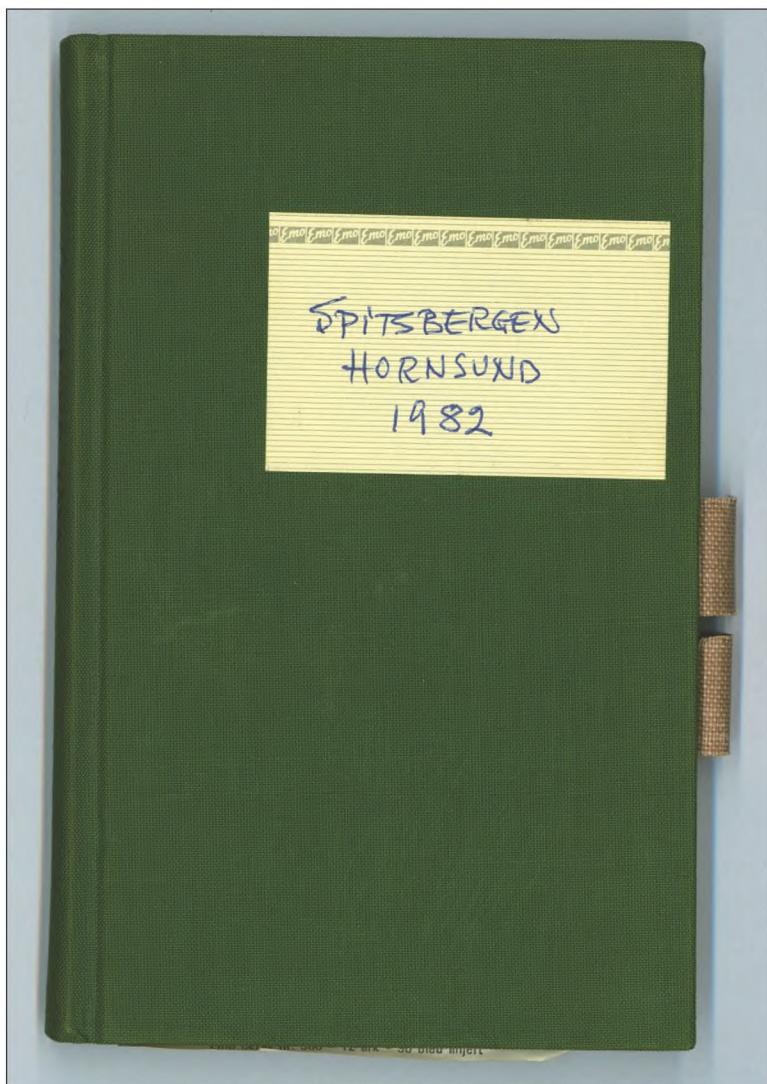
w Warszawie

Rada Państwa uchwałą z dnia 26 lutego 1965 r. powołała Obywatela na stanowisko

profesora nadzwyczajnego
w Polskiej Akademii Nauk.

/Edward Ochab/

14. Powołanie Stanisława Siedleckiego na stanowisko profesora nadzwyczajnego w Polskiej Akademii Nauk uchwałą Rady Państwa z 26 lutego 1965 r., podpisane przez przewodniczącego Rady Państwa Edwarda Ochabę
Ze zbiorów Zakładu Badań i Dokumentacji Polarnej im. Prof. Z. Czepego Instytutu Botaniki UJ, sygn. 9.2)

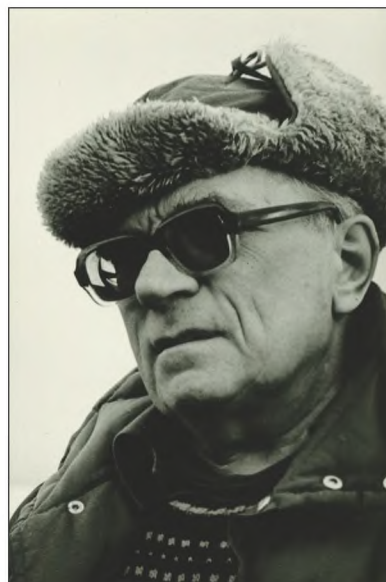

15. Dziennik jednego z ostatnich pobytów Stanisława Siedleckiego na Spitsbergenie, Hornsund 1982 r.

Ze zbiorów Zakładu Badań i Dokumentacji Polarnej im. Prof. Z. Czepego Instytutu Botaniki UJ, sygn. 9.42

16. Stanisław Siedlecki ok. 1985 r. płynie po wodach fiordu Hornsund (Spitsbergen) na małej motorówce „Smok”
Ze zbiorów Zakładu Badań i Dokumentacji Polarnej im. Prof. Z. Czepego Instytutu Botaniki UJ, sygn. 9.IV.1)

17. Stanisław Siedlecki w Hornsundzie w 1985 r.
Ze zbiorów Zakładu Badań i Dokumentacji Polarnej im. Prof. Z. Czepego Instytutu Botaniki UJ, sygn. 9.IV.1, fot. Romuald Klekowski

18. Dyplom Królewskiego Norweskiego Orderu Zasługi (Kawalera I Klasy) przyznany Stanisławowi Siedleckiemu 14 października 1996 r. przez króla Norwegii Haralda V. Władze Norwegii bardzo chciały docenić zasługi S. Siedleckiego, jednak nie ustrzegły się pomyłki i na dyplomie napisano „archeolog” zamiast „geolog”, którym był S. Siedlecki Ze zbiorów Zakładu Badań i Dokumentacji Polarnej im. Prof. Z. Czeppego Instytutu Botaniki UJ, sygn. 9.52

19. Królewski Norweski Order Zasługi przyznany Stanisławowi Siedleckiemu w 1996 r. Zakład Badań i Dokumentacji Polarnej im. Prof. Z. Czeppego Instytutu Botaniki UJ, sygn. 9.III, fot. Małgorzata Multarzyńska-Janikowska

20. Order The Explorers Club, New York (USA) elitarnego klubu zrzeszającego najwybitniejszych odkrywców, Stanisław Siedlecki został członkiem w 1993 r., obok takich wybitnych odkrywców jak Sir Edmund Hillary (1919–2008), zdobywca Mt. Everestu
Ze zbiorów Zakład Badań i Dokumentacji Polarnej im. Prof. Z. Czepego Instytutu Botaniki UJ, sygn. 9.III, fot. Małgorzata Multarzyńska-Janikowska

Pod protektorem Towarzystwa Geograficznego w Poznaniu, Oddziału Poznańskiego Polskiego Tow. Tatrzańskiego, Oddziału Poznańskiego Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego, Okręgu Poznańskiego Ligi Morskiej i Kolonjalnej

w piątek dnia 23-go marca r. b. o godzinie 20-ej
w Sali 17-ej Collegium Minus U. P.

P. STANISŁAW SIEDLECKI
uczestnik polskiej wyprawy polarnej na Wyspę Niedźwiedzią

wyłosi odczyt p. t.
„NA WYSPACH I MORZACH POLARNYCH“

Odczyt, bogato ilustrowany przezroczami, zawierać będzie pierwsze w Poznaniu sprawozdanie z pobytu polskiej wyprawy naukowej na Wyspie Niedźwiedziej oraz omówienie planu tegorocznej polskiej wyprawy polarnej na Wyspy Spitzbergenu

Całkowity dochód z odczytu przeznaczony jest na Fundusz Polskich Wypraw Polarnych.
Bilety w cenie od 2 zł. do gr. 50 w Księgarni „Górski i Tetzlaff“ Plac Wolności oraz w dniu odczytu przy wejściu.

ODDZIAŁ ODDZIAŁU TOWARZYSTWA GEOGRAFICZNEGO W POZNANIU

21. Afisz zawiadamiający o odczycie Stanisława Siedleckiego, który był fenomenalnym gawędziarzem i jego prezentacje gromadziły tłumy słuchaczy
Ze zbiorów Zakładu Badań i Dokumentacji Polarnej im. Prof. Z. Czeppego Instytutu Botaniki UJ, sygn. 5.I.1)